

Največi kinč pa ji je kip preroka Jonasa. Kot simbol vstajenja sedi v mladinski, cveteči podobi, poln miline in dražestnosti, novega življenja se veseleč, ter zmago- nosno na strahovitem morskem sômu, ki ga je bil požrl. Ta neprilicljivi kip zvršila je mojsterska roka neumrlji- vega Rafaela. — Naj dostavim še to, da je v bližnjem avguštinskem samostanu nekdaž stanoval za čas svojega bivanja v Rimu zloglasni odpadnik Martin Luter.

Ko sva se povrnila z gosp. Peterlinom zopet nazaj v najino stanovanje, treba se je bilo obleči bolj praz- nično, kot druge dneve, ko smo zaradi velike vročine hodili navadno prav po domače opravljeni okrog. Za ta dan pa smo morali bolj čedno opravljeni biti, ker nam je bila vmerjena in odložena velika sreča in čast, stopiti pred obličje Leona III., Kristusovega namest- nika na zemlji. Ob pravem času napotili smo se proti baziliki sv. Klemenca, kjer so se ob 8. uri zopet nada- ljevale cerkvene slovesnosti naše tridnevnic. Osvečava cerkve bila je tudi ta dan enaka oni prvih dveh dni; slovanski romarji zopet vsi zbrani; čč. gg. duhovnikov pa toliko, da so se le z nekako težavo razvrstili za maševanje. Brale so se namreč sv. maše neprestano pri vseh altarjih; ministranti so si morali hoditi od enega altarja do drugega izposojevat zvončke za cing- ljanje. Kakor je znano, se je to leta (1881) po ukazu sv. Očeta Leona XIII. praznik slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda prvič obhajal 5. julija (poprej praz- noval se je vsako leto 9. marcija); in ravno to menda je še bolj nagnilo čč. gg. duhovnike, da so ta dan že- leli služiti sv. mašo ob grobu sv. Cirila, čegar sv. truplo počiva, kakor sem o svojem času povedal, v spodnji cerkvi sv. Klemenca bazilike. Ta dan opravljal je sv. mašo po latinskem obredu sloveči diakovarski škof Štros- mayer. Po starodavni šegi se je bral na desnem am- bonu list (epistel) najprej latinski, potem pa staroslo- venski, evangelij pa pel enako na nekoliko višem am- bonu leve strani, to je, najprej latinsko, potem staroslo- vensko. Tudi pridigoval je milg. škof Štrosmayer sam, kaj pa da, v hrvaškem jeziku. Peto se je ta dan latinsko, brez orgelj, in gg. pevci pokazali so se kot izvrstno šolani in izurjeni. Zlasti po povzdigovanji (pri Benediktusu) je gosp. tenorist tako mojstersko vpletal jiglavčke (žvrgoline = Triller) v svojo melodijo, kakor kaj enacega nisem še nikdar čul. Le besede (tekst) so gg. pevci izgovarjali nekoliko premalo razločno.

Po skončani cerkveni slovesnosti pri sv. Klemenu napotili smo se vsi slovanski romarji nemudoma v go- stih trumah naravnost proti Vatikanu. Pot je bil dolg, ker nas je peljal skoraj od enega mestnega konca (iz- hodnega) do drugega (zapadnega). Prehodili smo mnogo ulic, ki nam dozda niso bile čisto nič znane, videli ve- liko krasnih in ponosnih palač, ter vnovič priliko imeli prepričati se o ogromnosti Večnega mesta Rima. Po dolgi in zelo nagli hoji dospeli smo do angeljskega mosta, unkraj njega pa se zaobrnilo proti Št. Peterskemu trgu in Vatikanu. Ondi pričakal me je uže gosp. sorojak P. Benedičič, kateri se je želel kot Slovenec tudi vdeležiti avdijence pri sv. Očetu. To jutro še le dobil sem bil, in sicer ne prav lahko, za njega po posredovanji gosp. Koblerja vstopnico od preč. gosp. kanonika dr. Rački-a. Prvo je bilo tedaj, da sem mu podal vstopni list; al on mi je odgovoril: „Ga uže imam; njegova preuzvišenost gosp. kardinal Ledochowski sam mi ga je dal.“

(Dalje prihodnjič.)

Cesarjevo potovanje po Štajarskem.

Ob enem s Kranjsko praznuje tudi Štajarska 600- letnico svojega združenja z Avstrijsko, zato obiščejo presvitli cesar z eno potjo obe deželi in odpeljali so se dne 1. t. m., to je, preteklo nedeljo zjutraj iz svojega bivališča poletnega grada v Schönbrun-u do postaje Hetzendorf na južni železnici, kamor jih je spremlil ce- sarjevič nadvojvoda Rudolf.

Poseben dvorni vlak, v katerem je bilo cesarjevo spremstvo, med tem ministerski predsednik grof Taaffe, oba general-adjutanta cesarjeva fzm. baron Mondel in general-major baron Popp, najviši nadzornik kuhinje grof Kinsky itd. odpeljal se je v nedeljo zjutraj 8 minut pred 8. uro; po 10 minutah došel je v postajo Hetzendorf, kjer so vstopili v svoj vagon presvitli cesar. Na vseh postajah naprej do štajarske meje pozdravljalo je zbrano ljudstvo živahno presvitlega cesarja, ki so na postajah Neustadt in Glognitz zapustili vagon in so prijazno nagovorili tam navzoče občinske zastopnike. Postaji Payerbach in Semering (na avstrijsko-štajarski meji) bili ste bogato okinčani z zastavami.

Na prvi štajarski postaji Spital pričakovali so pri bogato okinčanem kolodvoru presvitlega cesarja: duhovščina v mašni opravi in s cerkvenimi zastavami, belo oblečena dekleta prepevaje cesarsko pesem, učitelji, občinski zastop in požarna straža. V drugi po- staji Mürzzuschlag pa je cesarskega vlaka pričako- vala velikanska množica ljudstva in posebej: štajarski ces. namestnik baron Kübeck z okrajnim komisarjem vitezom Freydenegg-om, dalje vojaški poveljnik fzm. baron Kuhn, z njim polkovnik Probst, župan Aig- ner z občinskim zastopom, župnik Marks, načelnik okrajnega zastopa Trousil, nadalje: veterani, pevci, požarna straža, rudokopi, lovci in strelci z godbami, katere so pri dohodu vlaka zagodle cesarsko pesem. Presvitli cesar odgovorili so milostljivo na nagovore žu- pana in župnika, so si ogledali častno kompanijo ve- teranov in strelcev. Prebivalstvo pozdravljalo je pre- svitlega cesarja z velikim navdušenjem. Ves kraj in ob železnici ležeče fužine bogato so okinčane z zastavami. Na vseh krajih ob železnici pričakovala je duhovščina z učeniki in učenci in mnogobrojnimi prebivalstvom, vse je bilo v bogatem kinču in povsod so cesarju doneli gromoviti, navdušeni pozdravi.

Na postaji Bruck ob Muri pričakovale so presvit- lega cesarja usmiljene sestre s Svetega Križa in seboj imele so vse učenke v enaki rudečkasti obleki. Na ko- lodvoru pa je cesarja pričakoval deželni glavar Blago- tinšek-Kaisersfeld z deželnimi odborniki, nadalje častniki pešpolka König der Belgier, dalje: prošt Wein- berger z 8 župniki tamošnje okolice, župan, načel- niki okrajnih zastopov itd. — Presvitli cesar odgovorili so milostljivo na posamesne nagovore in so tudi neka- tere navzočih še posebej nagovorili.

Enako slovesen in srčen bil je sprejem na postajah Pernegg, Mixnitz, Frohnleiten, Peggau in Stuebing.

Po sprejemu na postaji Gratwein pri Gradcu za- pustili so presvitli cesar železnico in se peljali v od- prtem vozu v cistercijski samostan Rein, kamor so jih spremljevali generaladjutant baron Mondel, grof Taaffe, baron Kuhn, baron Kübeck in nekaj dru- zega spremstva; potem, ko so imenitne zanimivosti tega samostana ogledali, vrnili so se na postajo Gratwein in se od tod peljali na kolodvor v Gradec.

Pri dohodu cesarjevem na graškem kolodvoru bili so presvitli cesar zopet gromovito pozdravljeni. Navzo- čih je bilo veliko število železničnega osobja, finančne straže itd.

Pred cesarjevim dvorom pa so cesarja pričakovali vsi generali v paradni opravi, vsi tamošnji častniki. Tik teh bila je častna kompanija pešpolka „König der Belgier“, mešana meščanska kompanija, dva oddelka lovcev in dva oddelka pešcev.

Cesar pozdravil je po prihodu najprej grofa Merana (sina pokojnega nadvojvode Janeza), potem je šla memo cesarja častna kompanija. Čez cesto nastavljeni so bili cesarski uradi, po drugi strani pa duhovščina. Pred vseučiliščem stal je akademski senat, na drugi poti pa dvorni dostojanstveniki, tajni svetniki, komorniki in pristolniki. Tudi teh nekatere so nagovorili presvitli cesar. Po 8. uri bila je vojaška godba. Na vnanjem dvornem trgu nabralo se je ljudstva na tisoče.

Pri sprejemu na kolodvoru odgovorili so presvitli cesar na pozdrav mestnega župana: „Na Vaš srčni pozdrav odgovorim z zagotovilo, da sem z veseljem prišel k domoljubni svečanosti in da bom rad kolikor moč dolgo bival v mojem zvestem deželnem glavnem mestu Gradcu. Z živim zanimanjem prepričal se bom o razcvetanju mesta in o blagostanji njegovih prebivalcev in v posebno zadostenje mi bode misel, da se bode Gradčanov zvestoba in ljubezen ohranila enako nespremenjena kakor moja gorka skrb za nje in milost cesarska.“

Dne 2. julija pričele so se slavnosti z meščansko godbo zjutraj ob 5. uri.

Ob 8. uri zjutraj bila je slovesna sv. maša v stolnici sv. Tilna. Cesar in z njimi grof Taaffe, baron Kübeck in baron Kuhn šli so v cerkev peš in ljudstvo na vseh prostorih gosto natlačeno sprejelo jih je z živahnimi pozdravi. Na velikih vratih pričakovali so cesarja knezoškof Zwergger z vsemi štajarskimi prelati in z duhovščino v bogati opravi. Cerkev je bila krasno okinčana, bogato razsvitljena; za cesarja pripravljena je bila posebna bogato okinčana klopica, na stranéh pa prostori za cesarjevo spremstvo, tajne svetnike, dvorne dostojanstvenike, ude deželnega zbora; na drugi strani pa: generali, mestni zastop; zunaj presbiterija na evangelijski strani: namestništvo, sodnije, finančni, poštni in policijski uradi, nasproti pa častniki, zastopniki vseučilišča, tehnične visoke šole, gimnazije, realke in redovskega ženskega zavoda.

Po končani sv. maši, med katero je bilo tudi zunaj cerkve vse mirno in tiho, pozdravilo je iz cerkve prišlega cesarja gosto natlačeno ljudstvo z gromovitimi pozdravi, na kar so se presvitli cesar milostljivo priklanjali se na vse strani vso pot vljudno zahvaljevali.

Ob 10. uri začeli so sprejemati cesar vsakovrstna poslaništva za ponavljanje udanosti in zvestobe in so sprejeli: deželni zbor, tajne svetnike in komornike, duhovništvo, knezoškofa Zwerggerja s stolnim kapiteljnom, knezoškofa lavantinskega in prelato vse uže 700 let na Štajarskem obstoječih samostanov. Nadalje: Predstojnico samostana plemenitih gospá, baronovko Spieglfeld, plemstvo, pristolnike, generale in častnike pod vodstvom barona Kuhna, namestništvo z deželnim šolskim svetom pod vodstvom namestnika Kübecka deželni zdravniški svet, policijsko vodstvo na čelu z vladnim svetnikom Jenkom, viši poštni vodja vit. Glotz, okrajni glavar dr. Lautner in viši rudniški komisar Knapp; dalje: deželna nadsodnija, državno nadpravdnštvo, deželna sodnija, državno pravdnštvo, deželni finančni vodja, finančni prokurator, graški mestni župan z mestnim odborom, vseučiliščni rektor magnifikus z akademskim starešinstvom, rektor visoke tehnične šole s prorektorjem in načelniki treh oddelkov, vodja rudniške akademije v Ljubnem, predsednik graške trgovinske in obrtnijske zbornice, načelnik okrajnega zastopa graškega, predsednik zbornice odvetniške in predsednik zbornice notarske v Gradcu,

Celji in Ljubnem, predsednik štajarske kmetijske družbe, predsednik domoljubnega podpornega društva, predsednik štajarske hranilnice, vodje državnih srednjih šol, pripravljalnic, kmetijskih šol in naprav, dekliške šole, trgovinske akademije, predstojnika evangelijske občine, predstojnik zgodovinske družbe in nekaterih okrajnih zastopov.

Po končanem poklanjanji predložili so presvitlemu cesarju prošnje za počastenje z najvišjim obiskanjem: župan gledé plesa deželnega glavnega mesta, ki bode dne 4. julija, slavnostni odbor za prirejenje živih podob v deželnem gledališči, ki se bodo predstavljale dne 3. julija, predstojnik strelskega društva gledé streljanja v Andric-u dne 3. julija, predstojnik društva za dirke, gledé dirke, katera bode dne 4. julija, odbor za otročjo veselico gledé pevskih iger priredjenih po šolski mladini dne 5. julija; predsednik društva za konjerejo, da pokaže plemenske konje v Radgoni dne 9. julija. Po sprejetih deputacijah obiskali so presvitli cesar Don Alfonsa, grofovsko Meran-ovo družino, baronovko Washington, rojeno princesinjo Oldenburško, soprogo ces. namestnika Kübeck-a.

Popoldne ob 3. otvorili so presvitli cesar kulturhistorično razstavo, kjer jih je sprejel odbor za razstavo in jih povabil jo ogledati.

Pri ogledovanji pohvalili so cesar večkrat lepoto in zanimivost razstavljenih reči.

Ob 6. bilo je kosilo pri cesarji in povabljeni so bili ta dan k cesarjevi mizi: Don Alfonso, infant španjski, adjutant, polkovnik de Ortigosa, knez Leo Salm, knezoškof Stepišnigg, princ Taksis, grof Taaffe, tajni svetnik grof Gleispach, tajni svetnik dr. Rechbauer, tajni svetnik, namestnik baron Kübeck, prelat opat Knödl, komornik grof Montmorency, grof F. Attems, major grof Khuen, grof F. Vetter, major grof Bellegarde, grof P. Huegel, Franc baron Mac Neven, grof Artur Sermage, grof Jos. Herberstein, Jos. pl. Neupauer, držav. poslanec kanonik Karlon, držav. poslanec M. Herman, J. Paierhuber, J. Scholy, dr. Schreiner, A. Wanisch, baron Berg, poslanec F. Reinschmid, Fr. pl. Sprung, celjski župan Neckermann, prof. dr. Lipp, poslanec Sessler, bar. Mayer, bar. Hammer, grof L. Batthyányi, dvorni svetnik vitez Stummer, dvorni svetnik vitez Gebell, zdravniški svetnik Schauenstein, policijski vodja Jenko, trgovinske zbornice predsednik pl. Pengg, podpredsednik Eichler, profesor dr. Fr. vitez Kroner, župana Weixelbauer in Remschmid in pa kneza Alfred in Alois Lichtenstein.

Mnogovrstne novice.

Tisza-Eszlarski umor.

V zadnjih „Novicah“ popisali smo dogodbo grozovitega tega umora nadrobno. Ako bi hoteli končno obravnavo tudi le površno popisati, kar bi zanimivo bilo, morali bi s takim popisom napolniti popolnem nekoliko številke „Novic“; toliko pa vendar sploh omenjamo, da se je redko kedaj zanimiva sodnijska obravnava tako pristransko izvrševala, kakor ta, v kateri se gre končno vendar za vprašanje globoko v življenje ljudsko segajoče v onih deželah, kjer se je v teku časa naselilo pomenljivo število judov.

Kolikor smo mi opazili iz dosedanje obravnave, je edini predsednik sodnije, ki se je do zdaj potezaval za strogo preiskavo zoper zatožence, državni pravdnik pa, ki bi moral po postavi biti javni zatožnik,